

INOVACIJSKA STRATEGIJA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Inovacijska strategija Sveučilišta u Rijeci izrađena je u okviru IPA IIIc projekta *“Development of Innovation System at Ruđer Bošković Institute and University of Rijeka”* financiranog od strane EU u okviru programa Fond za ulaganje u znanost i inovacije.

Rijeka, rujan, 2012.g.

Sadržaj

1	UVOD	2
2	INOVACIJSKI POTENCIJAL SVEUČILIŠTA U RIJECI.....	4
2.1	INOVACIJSKI KAPACITET SVEUČILIŠTA	4
2.2	POTPORA INOVACIJSKOM SUSTAVU SVEUČILIŠTA	5
2.3	DOSADAŠNJI NAPORI I OKVIR ZA PROVEDBU INOVACIJSKE STRATEGIJE	6
3	GLAVNI CILJEVI I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI INOVACIJSKE STRATEGIJE.....	8
4	INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO	14
5	POLITIKA POSLOVNE SURADNJE.....	15
6	PRAĆENJE INOVACIJSKE STRATEGIJE	17

1 Uvod

Strateško opredjeljenje Sveučilišta u Rijeci je biti istraživačko sveučilište koje aktivno surađuje sa svojom okolinom što je iskazano u viziji **Strategije razvoja Sveučilišta u Rijeci 2007.-2013.:**

„Sveučilište u Rijeci bit će istraživačko sveučilište s jasnim istraživačkim profilom usmjerenim na održivi razvoj koje provodi kvalitetno i učinkovito obrazovanje temeljeno na ishodima učenja i koncepciji cjeloživotnog obrazovanja. Aktivnom suradnjom s gospodarstvom, partnerstvima za razvoj zajednice, uključenošću u Europski istraživački prostor i Europski prostor visokog obrazovanja, najvišom razinom organiziranosti i odgovornosti Sveučilište u Rijeci pokazat će svoju javnu odgovornost i pridonijeti sociokulturnoj tranziciji u društvo znanja. Sveučilište u Rijeci bit će dinamično sveučilište koje sustavno i organizirano potiče mobilnost i razvijanje istraživačkih karijera te omogućuje izražavanje talenta i poduzetničke energije svakoga pojedinca (nastavnika, asistenta, administratora i studenta).“

Također, kroz Strateške ciljeve Strategije razvoja Sveučilišta u Rijeci 2007.-2013. posebno je istaknuta uspostava **inovacijskog sustava** na Sveučilištu:

„Podizanje istraživačkih aktivnosti u temeljnim istraživanjima i širenje istraživačke baze preduvjeti su za razvijanje primijenjenih i razvojnih istraživanja koja će rezultirati inovacijama i povezivanjem s lokalnom zajednicom i gospodarstvom. Produktivna istraživanja i inovacije zahtijevaju kombinaciju resursa i znanja, širenje istraživačke baze te najvišu razinu organiziranosti. Zbog toga će Sveučilište u Rijeci uspostaviti inovacijski sustav Sveučilišta koji će obuhvatiti infrastrukturna rješenja, organizacijske i legislativne okvire te financijske instrumente za povezivanje istraživača, studenata, gospodarstvenika i šire zajednice u cilju razvijanja inovacijske kulture i gospodarstva temeljnog na znanju.“

Slijedom navedenog cilj **Inovacijske strategije** je:

- uspostaviti **sustav djelotvornog prijenosa ideja, rezultata istraživanja, znanja i tehnologija** sa Sveučilišta u gospodarstvo radi njihovog komercijalnog iskorištavanja, te
- omogućiti **uspješno preuzimanje znanja, iskustava i tehnologija** od gospodarskih subjekata radi njihove primjene u djelatnostima Sveučilišta.

Inovacijska strategija slijedi, u mjeri u kojoj je to bilo moguće, načela „Nacionalne strategije inovacija Republike Hrvatske 2013-2020“¹, za čiju izradu je zaduženo Ministarstvo gospodarstva u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta te Organizacijom za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD).

---

¹ Izrada Nacionalne strategije inovacija Republike Hrvatske 2013-2020 je u tijeku i Sveučilište u Rijeci aktivno sudjeluje u njezinoj izradi.

2 Inovacijski potencijal Sveučilišta u Rijeci

Strateška opredjeljenja Sveučilišta u Rijeci jasno ukazuju na snažnu usmjerenost Sveučilišta k istraživanju te namjeru njegova što tješnjeg povezivanja s gospodarstvom radi komercijalizacije znanja i kompetencija s kojima Sveučilište raspolaže, na dobrobit njegovih istraživača i osoblja, ali i šire društvene zajednice.

2.1 Inovacijski kapacitet Sveučilišta

Imajući u vidu da Sveučilište, pored obrazovne i znanstveno-istraživačke uloge, ima važnu ulogu i u razvoju svoje okoline nužno je osigurati da znanja i kompetencije kojima Sveučilište raspolaže budu dostupna široj zajednici, napose gospodarskim subjektima iz svog okruženja. Ovaj pozitivan utjecaj na gospodarstvo ostvaruje se najbolje kroz neposrednu suradnju s gospodarstvom i zajednički ostvarene inovacije.²

U tom cilju inovacijska politika i Inovacijska strategija Sveučilišta u Rijeci kao njezin iskaz, obuhvaća mjere i postupke kojima se sustavno uvećava inovacijski kapacitet³ Sveučilišta i to na način da se što veći dio znanstveno-istraživačkog potencijala Sveučilišta nastoji pretočiti u njegov inovacijski kapacitet.

Inovacijski kapacitet Sveučilišta čine:

A) Znanstvena produkcija istraživača

Znanstvena produkcija po svojoj prirodi jest proizvodnja znanja. Uporabivost novostvorenih znanja odnosno mogućnost primjene tih znanja s opravdanim gospodarskim učinkom, iako vrlo raznolikog stupnja, postoji gotovo u svim područjima znanstvenog rada. Posljedično, unapređenje znanstvene produkcije na Sveučilištu znači i povećanje inovacijskog kapaciteta Sveučilišta. No, vrijedi istaći i obrnuti učinak: unapređenje suradnje s gospodarstvom i tako ostvareno povećanje inovacijskog kapaciteta pozitivno utječe na znanstvenu produkciju na Sveučilištu.

Pored znanstvene izvrsnosti, za djelotvoran prijenos novostečenih znanja nužno je postojanje mehanizama kojima se taj inovacijski potencijal prilagođava tržišnoj uporabi. Ti mehanizmi na Sveučilištu nisu u dovoljnoj mjeri razvijeni niti je u dovoljnoj mjeri prepoznata njihova važnost za budući razvoj Sveučilišta. Kao posljedica navedenog transfer znanja prema gospodarstvu se odvija u nedovoljnoj mjeri i presporo. Stoga mjere i postupci Inovacijske strategije trebaju omogućiti prepoznavanje i podršku znanstvenicima s inovativnim idejama i stremljenjima te im pružiti podršku u cjelokupnom postupku transfera znanja odnosno komercijalizacije inovacije.

---

² U skladu sa suvremenim shvaćanjima, **inovacijom** se smatra primjena nove i/ili poboljšane ideje, postupka, dobra, usluge, procesa, koja donosi nove koristi ili kvalitetu u primjeni. Inovacije u tom smislu obuhvaćaju poboljšanja u području proizvodnje (tehnološke inovacije), poboljšanja u području proizvodnih i drugih procesa (primjerice u nastavi), unapređenja organizacije rada ili poslovanja, marketinga, usluga, i dr.

³ Inovacijskim kapacitetom smatra se sveukupnost inovacija (mjerljivih i nemjerljivih) koje su posljedica sustavne djelatnosti pojedinca, grupe ili zajednice. Kako je tako određeni kapacitet nije jednostavno izračunati kao približna mjera inovacijskog kapaciteta najčešće se koriste ili ostvareni financijski rezultati ili broj patenata ostvarenih u nekom razdoblju ili neka izvedenica navedenog.

B) Znanstveni, razvojni i primijenjeni projekti

U svom radu mnogi istraživači Sveučilišta sudjelovali su ili sudjeluju u brojnim znanstvenim, razvojnim i primijenjenim projektima. Mnogi od tih projekata imaju istaknutu inovativnu komponentu, no do sada je to rijetko bivalo pretočeno u konkretne proizvode i usluge odnosno komercijalne aktivnosti.

Slijedom toga nužno je kroz Inovacijsku strategiju razviti mehanizme kojima bi se stečena znanja i iskustva u upravljanju i razvoju projekata i primjeni znanja mogla ponuditi tržištu, bilo u obliku zajedničkih projekata, konzultantskih i drugih ekspertnih usluga ili kao samostalni tržišni proizvodi. U tom pogledu potrebno je razviti mehanizme brze i djelotvorne primjene zaštite⁴ intelektualnog vlasništva.

C) Kapitalna znanstvena oprema

Postojeća kapitalna znanstvena i druga oprema predstavlja dobru osnovu za rad na projektima koji mogu rezultirati inovacijama s mogućim komercijalnim učincima. Mogućnost korištenja navedene opreme za razvoj inovativnih proizvoda i usluga su brojne, i treba ih poticati uz bolju iskoristivost opreme. U tom cilju Inovacijskom strategijom potrebno je uspostaviti mehanizme poticanja korištenja kapitalne opreme u projektima kojima se povećava njezino iskorištavanje te brže obnavljanje.

D) Uspostavljeni poslovni kontakti sa značajnim tvrtkama

Djelatnici Sveučilišta su u dosadašnjem radu već uspostavili niz kontakata s uglednim tvrtkama i gospodarstvenicima. Poznavanje načina rada i prilika u gospodarstvu, posebice poteškoća s kojima se gospodarstvo susreće, jest važan preduvjet djelotvorne suradnje s gospodarskim subjektima.

Slijedom toga, Inovacijskom strategijom nužno je poduprijeti bolje povezivanje s gospodarstvom, te sustavno osigurati daljnje unapređenje međusobnog povjerenja, spremnosti na suradnju i stvaranje zajedničke koristi, ne samo u području razvoja inovacija već i u svim drugim područjima u kojima tješnja suradnja Sveučilišta i gospodarstva ostvaruje pozitivne učinke na sve dionike te suradnje.

2.2 Potpora inovacijskom sustavu Sveučilišta

Uspješan inovacijski sustav moguće je uspostaviti na (funkcionalno) integriranom sveučilištu, gdje postoji usklađenost svih čimbenika. U tom cilju Sveučilište u Rijeci stvorilo je potporne institucije i strukture namijenjene razvoju inovacijskog potencijala, i to Znanstveno-tehnološki park i Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Rijeci, koji zajednički djeluju na snažnijem povezivanju gospodarstva i Sveučilišta. Pored njih, značajnu potporu daje i Centra za EU projekte u dijelu u kojem se rad provodi u okviru EU programa.

Znanstveno-tehnološki park Sveučilišta u Rijeci d.o.o. (STeP) je trgovačko društvo u vlasništvu Sveučilišta.

STeP ima zadaću poticanja poduzetništva temeljenog na znanju, inovativnosti i novim tehnologijama, putem usluga koje pruža znanstvenicima, inovatorima i poduzećima kroz:

- potpore kod stvaranja i inkubiranja novih trgovačkih društava;
- potpore kod razvoja novih proizvoda, modela, prototipova i općenito novih tehnologija;

---

⁴ Pravna podrška zaštiti intelektualnog vlasništva na razini Sveučilišta ostvarena je usvajanjem Pravilnika o gospodarenju intelektualnim vlasništvom na Sveučilištu u Rijeci, 2010. U skladu s tim Pravilnikom u tijeku su nastojanja da se rezultati više znanstvenika na Sveučilištu patentiraju odnosno licenciraju.

- pružanje osnovne poslovne infrastrukture, stručnih usluga, savjetovanja i povezivanja s drugim poslovnim subjektima;
- stvaranje okruženja koje potiče razvoj inovativnosti, stvaralaštva i poduzetničkog duha.

STeP je osnovan 2008.g. Očekuje se da će već tijekom prve faze (2008.-2013.) dostići financijski samoodrživu razinu poslovanja odnosno osigurati sve uvjete za uspješno poslovanje i pružanje usluga znanstvenom, javnom i komercijalnom sektoru.

Uložit će se dodatni naponi za proširenje prostornih kapaciteta Znanstveno-tehnološkog parka na dodatnoj lokaciji (STeP 2) s ciljem dostizanja prosječne veličine sličnih institucija na području EU.

Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Rijeci (UTT) organizacijska je jedinica Sveučilišta i ima zadaću:

- pružanja pomoći i poticanja djelatnika Sveučilišta u stvaranju, zaštiti i komercijalizaciji intelektualnog vlasništva na Sveučilištu;
- pružanja potpore uspješnoj primjeni inovacija u gospodarstvu i zaštiti intelektualnog vlasništva Sveučilišta;
- brinuti o sredstvima ostvarenim u postupku komercijalizacije inovacije;
- praćenja povrata sredstava od ulaganja u komercijalizaciju intelektualnog vlasništva Sveučilišta;
- osiguravanja ulaganja u poticanje daljnjeg razvoja inovativnog potencijala Sveučilišta.

UTT je osnovan 2009.g. U *prvoj fazi* (u kojoj se sada nalazi) UTT treba kritičnu masu za pokretanje aktivnosti transfera tehnologije kako bi mogao ostvariti primjere dobre prakse i pokazati da je Sveučilište u stanju komercijalizirati svoje znanje i tehnologiju. U *drugoj fazi* UTT treba postati samoodrživ, što zahtijeva kreiranje pozitivne inovacijske kulture i kvalitetne mreže kontakata na relaciji znanost-gospodarstvo. U *trećoj* (završnoj) *fazi* tržište je u stanju voditi proces transfera znanja kroz pravce razvoja u čijem određivanju već u ranoj fazi učestvuju potencijalni investitori.

Centar za EU projekte Sveučilišta u Rijeci (CEUP) organizacijska je jedinica Sveučilišta u Rijeci, i ima zadaću poticati i pomagati akademskoj zajednici Sveučilišta u pripremi i prijavi EU i drugih projekata. Skorim ulaskom Hrvatske u EU, uloga Centra postaje sve značajnija te je proširena na razvoj sveučilišne infrastrukture kroz Strukturne fondove EU.

Koordinacija aktivnosti i suradnja STeP-a, UTT-a i CEUP-a bitna je za uspješnu realizaciju Inovacijske strategije.

2.3 Dosadašnji naponi i okvir za provedbu Inovacijske strategije

Pravni okvir za provedbu inovacijskog sustava na Sveučilištu u Rijeci definiran je, osim kroz nacionalnu pravnu regulativu, i kroz dokumente prihvaćene od strane Senata Sveučilišta:

1. *Politika gospodarenja intelektualnim vlasništvom na Sveučilištu u Rijeci, 2009.*
2. *Pravilnik o intelektualnom vlasništvu na Sveučilištu u Rijeci, 2010.*

U proteklom razdoblju pored uspostave temeljnih odnosa kroz ove dokumente, ostvareno je nekoliko inicijativa koje su imale za cilj unaprijediti kulturu inovacija na sveučilišnoj razini. Pored projekata koji su, uz pomoć Svjetske banke, BICRO-a i MZOS-a, omogućili realizaciju STeP-a i UTT-a, posebno valja istaći IPA IIIc projekt "Development of Innovation System at Ruđer Bošković Institute and University of Rijeka" (IPAINNO, 2010-2012) u okviru kojeg je razrađena i Inovacijska strategija. U projektu je provedeno tzv. mapiranje znanja, kompetencija i ekspertiza navedenih ustanova, a prikupljeni podaci uneseni su u novu bazu „Baltazar“. Predviđeno je da se baza trajno održava, a dobiveni podaci koriste u svrhu povezivanja i suradnje znanosti i gospodarstva.

Temeljem navedenih iskustava kao i iskustava u radu Ureda za transfer tehnologije, Znanstveno-tehnologijskog parka i Centra za EU projekte neupitno je da Inovacijska strategija mora objediniti sve čimbenike razvoja inovacijskog sustava te odrediti njihove međusobne odnose.

Na Sveučilištu u Rijeci **čimbenicima inovacijskog sustava** smatraju se:

- *subjekti inovacijskog procesa*: inovatori (istraživači) kao pojedinci i kao istraživački timovi, poslovni suradnici (oni koji osiguravaju vezu između istraživanja i tržišta), podupiratelji (UTT, STeP, CEUP, ministarstva, lokalna samouprava);
- *objekti inovacijskog procesa*: tehnološko znanje, inovacijski kapacitet i inovacijsko iskustvo, inovacijska logistika, pravna zaštita inovacija i inovatora;
- *mjere razvoja i upravljanja inovacijskim kapacitetom Sveučilišta*: upravljačka struktura, ugovorni odnosi (sklopljeni između dionika na Sveučilištu i/ili sa vanjskim dionicima), sustav odlučivanja, načela raspodjela prihoda i dr.

3 Glavni ciljevi i pokazatelji uspješnosti Inovacijske strategije

Inovacijska strategija Sveučilišta u Rijeci⁵ izražava se kroz ciljeve koje Sveučilište u Rijeci želi postići u okviru prijenosa znanja i tehnologija.

Glavni ciljevi Inovacijske strategije određuju temeljne pravce djelovanja. Daljnja razrada glavnih ciljeva ostvaruje se kroz specifične ciljeve te mjere i aktivnosti nužne za njihovo ostvarivanje. Uspješnost pojedine mjere ili aktivnosti mjeri se primjerenim pokazateljima (*Key Performance Indicator - KPI*). Pokazatelji nemaju određen vremenski okvir provedbe s obzirom da se radi o djelatnostima s teško predvidivim ishodima.

Glavni ciljevi, njima pripadajući specifični ciljevi te mjere i aktivnosti za njihovu provedbu navode se u nastavku teksta.

GLAVNI CILJ 1

Unaprijediti inovacijsku kulturu na Sveučilištu u Rijeci

GLAVNI CILJ 2

Povećati ekonomski učinak inovacijskog potencijala

GLAVNI CILJ 3

Unaprijediti suradnju Sveučilišta u Rijeci s gospodarstvom u području istraživanja, razvoja i inovacija

---

⁵ Inovacijska strategija Sveučilišta u Rijeci temeljena je na mišljenjima i stavovima iznesenim tijekom rasprava s nizom djelatnika Sveučilišta, posebice uglednih znanstvenika, predstavnika uprava sastavnica i Sveučilišta te zaposlenika Ureda za transfer tehnologije i Znanstveno-tehnološkog parka Sveučilišta u Rijeci. Koncept Inovacijske strategije u skladu je s iskustvima *Isis Innovation Ltd.* (Oxford, UK), konzultantske kuće angažirane u IPA IIIc projektu IPAINNO.

GLAVNI CILJ 1.	UNAPRIJEDITI INOVACIJSKU KULTURU NA SVEUČILIŠTU U RIJECI		
Opis	Cilj se odnosi na mjerenje, praćenje i promociju uspješnosti znanstvenika u području inovativnosti. U ovome trenutku Sveučilište u Rijeci uglavnom je orijentirano na afirmiranje kvalitetnih znanstvenih publikacija i uspješno održavanje nastave. Kako bi se potaklo znanstvenike, ali i studente i druge djelatnike na Sveučilištu, da se aktivno uključe u transfer znanja, treba snažnije razviti inovacijsku kulturu na Sveučilištu. U tu svrhu UTT i STeP ponudit će kvalitetan i pregledan sustav podrške za zaštitu i komercijalizaciju inovacija te stvaranje poduzetničke klime. Proces inoviranja podupire se i prati nizom poticajnih mjera (ciljana usavršavanja, nagrade i priznanja, razrada inovativnih projekata i sl.).		
Specifičan cilj 1.1.	Poticati kulturu transfera tehnologije i značaja intelektualnog vlasništva		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1.	Održavati seminare i radionice sa ciljem daljnjeg obrazovanja studenata i znanstvenika u području transfera tehnologije i intelektualnog vlasništva	Broj održanih seminara i radionica o intelektualnom vlasništvu i postupcima transfera tehnologije	Voditelj UTT-a
2.	Unaprijediti znanje o postupcima i djelatnostima transfera tehnologije za djelatnike Sveučilišta koji se transferom tehnologije aktivno bave ili žele baviti	Broj djelatnika Sveučilišta koji su pohađali stručna usavršavanja iz područja transfera tehnologije	Pomoćnik rektora za EU projekte i inovacije
3.	Poticati djelatnike Sveučilišta na provedbu projekata razvoja inovacija ⁶	Broj realiziranih projekata razvoja inovacija na Sveučilištu	Voditelj UTT-a
Specifičan cilj 1.2.	Pratiti i promovirati uspješne projekte razvoja inovacija		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1.	Stvoriti i održavati sustav priznanja i nagrada djelatnicima za uspješne inovacije i suradnju s gospodarskim subjektima	Broj dodijeljenih priznanja i nagrada	Voditelj UTT-a
2.	Identificirati, poticati i interno promovirati primjere dobre prakse	Broj promoviranih primjera dobre prakse	Voditelj UTT-a

⁶ Projektima razvoja inovacija smatraju se djelatnosti koje ostvaruju prihod Sveučilištu, sastavnicama i/ili djelatnicima Sveučilišta, a koji su utemeljeni na inovacijama. Projektima razvoja inovacija posebice se smatraju istraživački projekti koji rezultiraju tehnološkim inovacijama, kolaborativni projekti te konzultativne usluge.

Specifičan cilj 1.3.	Izraditi sustav i podloge za djelatnosti transfera tehnologije		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1.	Izraditi sustav podrške za zaštitu intelektualnog vlasništva	KPI su navedeni u Poglavlju 4.	Voditelj UTT-a
2.	Izraditi sustav podrške konzultantskim uslugama (obraci ugovora, pravna zaštita, poslovno savjetovanje, pomoć pri ugovaranju, ...)	Broj osiguranih i broj ostvarenih konzultantskih ugovora	Voditelj UTT-a
Specifičan cilj 1.4.	Poticati stvaranje znanstveno-poduzetničkog okruženja		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1.	Obrazovati zainteresirane djelatnike UNIRI iz područja malog poduzetništva, poslovnog upravljanja i poslovnih vještina	Broj provedenih programa i broj polaznika programa o malom poduzetništvu	Direktor STeP-a
2.	Izraditi sustav podrške pri osnivanju spin-out poduzeća (postupci osnivanja, odnos prema suvlasnicima, podrška računovodstvenim i drugim poslovnim uslugama, pravna zaštita.)	Broj iskaza interesa za osnivanje i broj osnovanih spin-out poduzeća	Direktor STeP-a

GLAVNI CILJ 2.	POVEĆATI EKONOMSKI UČINAK INOVACIJSKOG POTENCIJALA		
Opis	Cilj se odnosi na potrebu osposobljavanja osoblja i osiguravanja podrške na sastavnicama Sveučilišta za transfer znanja prema gospodarstvu i obratno. Pri tome je uloga zaposlenih u UTT-u složena jer zahtijeva njegovanje dobrih odnosa sa znanstvenicima, ali i poslovne vještine kako bi mogli sudjelovati u komercijalizaciji inovacija na Sveučilištu. UTT-u trenutno nedostaju potrebne vještine i kompetencije, što se rješava zapošljavanjem i usavršavanjem novih ljudi (npr. post-doktoranda koji razumiju nove tehnologije i imaju vještinu poslovne pronicljivosti), ali i aktiviranjem <i>povjerenika za tehnološki razvoj (tehnoloških skauta)</i> na sastavnicama, koji bi, uz podršku UTT-a, promovirali i pratili inovacijske djelatnosti. Da bi transfer znanja bio efikasan treba osigurati budžet koji će omogućiti zaštitu izuma (u slučaju da se utvrdi njegov komercijalni potencijal) prije negoli se izum plasira na tržište.		
Specifičan cilj 2.1.	Osigurati podršku komercijalnom razvoju inovacija		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1	Osigurati izvore za financiranje aktivnosti transfera tehnologije na Sveučilištu	Iznos sredstava odobren od strane Sveučilišta i iznos osiguran iz drugih izvora za kvalitetno funkcioniranje UTT-a	Pomoćnik rektora za EU projekte i inovacije, voditelj UTT-a
2.	Jačati kapacitete za razvoj inovacijske djelatnosti na Sveučilištu	Broj zaposlenih u UTT-u i broj imenovanih povjerenika za tehnološki razvoj na sastavnicama	Voditelj UTT-a

3.	Usavršavati djelatnike UTT-a i povjerenike za tehnološki razvoj	Broj seminara za djelatnike UTT-a i broj seminara za povjerenike za tehnološki razvoj	Pomoćnik rektora za EU projekte i inovacije, voditelj UTT-a, voditelj CEUP-a, direktor STeP-a
Specifičan cilj 2.2.	Stvoriti uvjete za povećanje broja identificiranog, zaštićenog i komercijaliziranog intelektualnog vlasništva na Sveučilištu u Rijeci		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1.	Prepoznavati, klasificirati i omogućavati početnu procjenu komercijalnog kapaciteta inovacije	Broj inovacija za koje je provedena početna procjena komercijalnog kapaciteta	Voditelj UTT-a
2.	Identificirati broj i kompetencije istraživačkih i razvojnih grupa ⁷ na Sveučilištu voljnih sudjelovati u komercijalnom razvoju inovacija	Broj istraživačkih/razvojnih grupa na pojedinim sastavnicama	Voditelj UTT-a
3.	Identificirati kapitalnu opremu koja može poslužiti u razvoju inovacija, ugovornim istraživanjima ili pružanju konzultantskih usluga	Broj jedinica kvalitetno različite kapitalne istraživačke i druge razvojne opreme s mogućim područjima primjene	Voditelj UTT-a

GLAVNI CILJ 3.	UNAPRIJEDITI SURADNJU SVEUČILIŠTA U RIJECI S GOSPODARSTVOM U PODRUČJU ISTRAŽIVANJA, RAZVOJA I INOVACIJA
Opis	<p>Cilj se odnosi na stvaranje povoljnih uvjeta za uspješnu suradnju Sveučilišta i gospodarstva temeljenu na inovacijama. Financijska podrška koristi se za poticanje osnovne razrade inovativnih ideja i analize njihovog komercijalnog potencijala, a program Provjere inovativnog koncepta (PoC) za izradu prototipova, istraživanje tržišta i sl. Ugovorna istraživanja na zajedničkim projektima, posebice s međunarodnim istraživačkim institucijama, važna su za razvoj Sveučilišta, no njih nije lako ostvariti zbog izuzetne konkurencije u prijavama takovih projekata. Centar za EU projekte može znatno pomoći znanstvenicima i menadžmentu Sveučilišta na tom području. Konzultantski projekti i/ili usluge gospodarstvu mogu se najbrže realizirati, pa će kroz njihovo poticanje uloga UTT-a brzo postati prepoznatljiva. UTT treba kroz svoje servise omogućiti povoljno ugovaranje, prikupljanje naknada, kreiranje poslovnih ugovora s gospodarskim subjektima, osiguranje za potencijalne poslovne odštete i sl.</p> <p>U svrhu promicanja transfera znanja, studentu/doktorandu treba omogućiti da, u okviru nastavnih obveza (po mogućnosti na završnoj godini studija), kratko vrijeme (nekoliko mjeseci) stažira u poduzeću s ciljem rada na projektu interesantnom za poduzeće. Rad na projektu može se vezati uz izradu završnog rada studenta/doktoranda. Primjeri u razvijenim gospodarstvima EU pokazuju da se tako jačaju veze između akademske zajednice i gospodarstva i potiče transfer znanja u oba smjera.</p>

⁷ Istraživačkim i/ili razvojnim grupama smatraju se grupe istraživača istih ili srodnih kompetencija čiji skupni radni potencijal dopušta preuzimanje istraživačkih ili razvojnih poslova približne vrijednosti 100.000 Eura ili više, bez primjetnog utjecaja na obavljanje redovnih poslova i zadaća.

Specifičan cilj 3.1.	Osigurati temeljni kapital i poticati korištenja sredstava iz Programa provjere inovativnog koncepta (PoC) i sličnih fondova		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1.	Izraditi i unaprijediti sustav financijske podrške ⁸ poduzetničkim djelatnostima na temelju inovacija djelatnika Sveučilišta	Iznos sredstava korišten za poduzetničko- inovacijske djelatnosti na temelju inovacija djelatnika Sveučilišta	Direktor STeP-a
2.	Poticati korištenje sredstava iz Programa provjere inovativnog koncepta (PoC) i sličnih programa poticanja poduzetništva	Broj prijavljenih projekata te iznos sredstava iz programa provjere inovativnog koncepta i sličnih programa	Direktor STeP-a
Specifičan cilj 3.2.	Osigurati podršku ugovornim istraživanjima		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1.	Pronaći partnere i dogovoriti ugovorna istraživanja s gospodarstvom i javnim sektorom („Match-making“)	Broj iskaza interesa, broj ostvarenih ugovornih istraživanja te ukupno ugovoren iznos	Voditelj UTT-a
2.	Identificirati međunarodne programe i međunarodne partnere i dogovoriti ugovorna istraživanja	Broj iskaza interesa i broj ostvarenih međunarodnih ugovornih istraživanja	Voditelj UTT-a i voditelj CEUP-a
Specifičan cilj 3.3.	Pružiti podršku razvoju konzultantskih usluga gospodarstvu		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1.	Pronaći partnere i dogovoriti konzultantske služe gospodarstvu i javnom sektoru	Prihod od pruženih konzultantskih usluga	Voditelj UTT-a / Direktor STeP-a
2.	Promovirati konzultantske usluge djelatnika Sveučilišta u gospodarstvu	Broj upita za konzultantske usluge gospodarstvu i broj ponuda za pružanje gospodarskih usluga	Voditelj UTT-a / Direktor STeP-a
Specifičan cilj 3.4.	Stvoriti uvjete za odvijanje dijela nastavnog procesa u suradnji s gospodarstvom		
	Aktivnosti	KPI	Odgovorna osoba/tijelo
1.	Izvoditi nastavni proces s odgovarajućim gospodarskim subjektima	Broj kolegija koji se (djelomično) izvode u suradnji s gospodarstvom	Povjerenici za tehnološki razvoj / Direktor STeP-a

⁸ Financijskom podrškom smatraju se podaci o mogućim investitorima, povoljnim kreditnim linijama, suradnicima čija pomoć može umanjiti potrebna financijska sredstva i slično.

2.	Poticanje studenata i doktoranda za izradu diplomskih radova/doktorata u suradnji s gospodarskim subjektima	Broj diplomskih radova i doktorskih disertacija izrađenih u suradnji s gospodarskim subjektima	Povjerenici za tehnološki razvoj / Direktor STeP-a
----	---	--	--

4 Intelektualno vlasništvo

Zaštita intelektualnog vlasništva stvorenog na Sveučilištu u Rijeci posebno je važan dio Inovacijske strategije. Senat Sveučilišta je 2009.g. o tome donio poseban dokument *Politika gospodarenja intelektualnim vlasništvom na Sveučilištu u Rijeci*. Postupke zaštite i upravljanja intelektualnim vlasništvom Senat Sveučilišta je 2010.g. utvrdio kroz *Pravilnik o intelektualnom vlasništvu na Sveučilištu u Rijeci*.

U okviru Inovacijske strategije razvoj zaštite intelektualnog vlasništva pratit će se kroz sljedeće pokazatelje:

1. broj iskaza interesa za zaštitu intelektualnog vlasništva,
2. broj prijava o razotkrivanju intelektualne tvorevine,
3. broj patentnih prijava,
4. broj odobrenih patenata,
5. broj prijavljenih žigova,
6. broj registriranih žigova,
7. broj prijavljenog industrijskog dizajna,
8. broj registriranog industrijskog dizajna,
9. broj ugovora o licenci proizašlih iz zaštite patentom,
10. prihod od licenci proizašlih iz zaštite patentom.

Pokazatelji razvoja intelektualnog vlasništva čine dio godišnjeg izvještaja o provedbi Inovacijske strategije koji se podnosi Senatu Sveučilišta u Rijeci.

Za praćenje ovih pokazatelja odgovoran je voditelj Ureda za transfer tehnologije.

5 Politika poslovne suradnje

Sustavno prepoznavanje i vrednovanje inovativnih ideja te evaluacija njihove moguće primjene u budućim proizvodima i uslugama složene su aktivnosti čija je usklađena, cjelovita i pravovremena realizacija bitna za uspjeh Inovacijske strategije.

Sustavna identifikacija i vrednovanje inovativnih ideja uključuje:

- razmjenu ideja i iskustava sa znanstvenicima
- rano ispitivanje i procjenu ideja, postojećeg IV-a i ispitivanje tržišta
- planiranje procesa zaštite stvorenog IV-a (npr. podnošenje prijave patenta, utvrđivanje prava vlasništva, itd.)
- kontinuirano praćenje usporedivih tehnologija i statusa zaštite IV-a.

Evaluacija inovacijskog potencijala proizvoda i usluga te predkomercijalne razvojne aktivnosti provode se kroz:

- identifikaciju i početnu procjenu ideja za potencijalne inovativne proizvode i usluge
- planiranje procesa zaštite inovacije (patentiranje; održavanje patenta; drugi načini zaštite)
- provedbu predkomercijalnog razvoja (Proof of Concept; razvoj prototipa; dizajn)
- pregled tržišta primjene inovacije kroz identifikaciju potencijalnih korisnika i partnera

Komercijalizacija inovacija provodi se kroz:

- licenciranje stvorenog IV-a u obliku tehnologije, znanja ili koncepata inovativnih proizvoda ili usluga
- kreiranje poduzeća s ciljem dovršetka razvoja inovativnih proizvoda i usluga te njihove komercijalizacije na tržištu
- prodaju i prijenos prava intelektualnog vlasništva na treću stranu.

U ovom trenutku Ured za transfer tehnologije i Znanstveno-tehnološki park Sveučilišta u Rijeci ne raspolažu potrebnim znanjima i sredstvima za djelotvornu ocjenu, evaluaciju, zaštitu i komercijalizaciju inovacija, a nije razumno očekivati da će ta sredstva (primjerice, patentni budžet i temeljni kapital) biti moguće osigurati u dovoljnoj mjeri ni u sljedećih nekoliko godina. Nedostatak financijske snage i stručnosti za aktivnosti zaštite IV-a javlja se na mnogim sveučilištima, nerijetko i na onima koja uživaju visok međunarodni ugled po svom obrazovnom i znanstveno-istraživačkom radu. Slijedom toga, brojna sveučilišta okreću se, posebice u početnom stupnju razvoja transfera znanja, suradnji s konzultantskim organizacijama drugih sveučilišta ili samostalnim stručnjacima, ili se povezuju sa sveučilištima s kojima već surađuju radi zajedničke evaluacije, promocije i komercijalizacije inovacija i novih tehnologija. Uspješni primjeri komercijalizacije inovacija najbolji su promotori inovacijske kulture na sveučilištima i afirmacija njihovih ureda iza transfer tehnologija i znanstveno-tehnoloških parkova.

S obzirom na postojeću stručnost i prevladavajuće okolnosti, strateško opredjeljenje Sveučilišta u Rijeci jest primjena oba pristupa:

- kratkoročno, korištenje vanjskih konzultanata,
- dugoročno, razvoj vlastite stručnosti, ponajprije u okviru suradnje sa suradnim sveučilištima, a potom i samostalno.

Korištenje vanjskih konzultanata predviđa se u slučajevima kada postoji prijetnja skorog gubitka tržišne prednosti ili kada je potrebna izuzetna stručnost za procjenu komercijalnog kapaciteta neke inovacije. Ovakva suradnja može se uspostaviti za svaki pojedini slučaj, ili se može (u slučaju kada se u nekom području očekuje veći broj komercijalno potentnih inovacija) trajno riješiti međusobnim ugovorom. Nedostatak ovog pristupa je razmjerno visoka cijena, a dugoročno gledano i činjenica da se time sporo i skupo stječe stručnost u području komercijalizacije inovacija. Stoga se odlučivanje o korištenju vanjskih konzultanata odlučuje na razini rektora odnosno Senata Sveučilišta u Rijeci, i to od slučaja do slučaja.

Dugoročno, temeljno opredjeljenje Sveučilišta u Rijeci je suradnja s drugim sveučilištima i znanstvenim ustanovama odnosno gospodarskim institucijama u Hrvatskoj i šire. Ova suradnja ima za cilj ponajprije objedinjavanje stručnosti potrebne za procjenu komercijalnog kapaciteta pojedine inovacije. U tom pogledu prednost valja dati drugim hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima kao i gospodarskim subjektima s područja Primorsko-goranske županije.⁹

Strateško opredjeljenje Sveučilišta u Rijeci je osigurati razvoj Ureda za transfer tehnologije i Znanstveno-tehnološkog parka kako bi se kroz inovacijsku politiku uspješno poticala suradnja znanstvenika Sveučilišta na dugoročno i svako drugo partnerstvo s gospodarskim subjektima koji u svom radu koriste ili proizvode visoko-tehnološke proizvode i usluge. U tom pogledu posebice se ističu partnerstva i podrška koja izravno podupire razvoj inovacija, primjerice s mrežom poslovnih anđela CRANE, ulagačkih javnih i privatnih *venture* i *equity* fondova.

Sveučilište će aktivnom politikom razvijati inovacijsku kulturu i utjecati na promjene u legislativi koje će omogućiti bolju afirmaciju djelatnika Sveučilišta u gospodarskom životu zajednice.

---

⁹ U tom pogledu posebno se ističe projekt IPAINNO u okviru kojega je uspostavljena suradna mreža ureda za transfer tehnologija između Instituta Ruđer Bošković i Sveučilišta u Rijeci, Zagrebu i Splitu. Tu mrežu bi valjalo proširiti i na druge znanstvene ustanove u Hrvatskoj i šire (Trst, Udine, Ljubljana, Maribor, Graz i sl.) te pružiti potporu njezinom razvoju kroz redovite susrete predstavnika uključenih institucija.

6 Praćenje Inovacijske strategije

Pomoćnik rektora za EU projekte i inovacije i voditelj Ureda za transfer tehnologije zaduženi su za praćenje provedbe Inovacijske strategije Sveučilišta u Rijeci.

Oni su odgovorni za:

- prikupljanje, praćenje i prikaz ostvarenih rezultata;
- izmjenu i dopunu postojećih ili predlaganje novih pokazatelja, mjera i aktivnosti, sukladno razvoju odnosno stečenim iskustvima na poslovima transfera tehnologija;
- uspješnu provedbu strategije, zajedno sa svim ostalim dionicima na Sveučilištu koji mogu utjecati na njezinu uspješnost (ponajprije čelnici sastavnica i čelnici Sveučilišta).

Pri praćenju Inovacijske strategije posebno će se pratiti sljedeći pokazatelji:

- ukupan prihod od suradnje s gospodarstvom (licence, patenti, konzultantske usluge),
- broj prihvaćenih kolaborativnih projekata s gospodarstvom,
- broj diplomskih radova i doktorskih disertacija izrađenih u suradnji s gospodarstvom,
- broj osnovanih spin-out poduzeća.

Početno stanje za sve pokazatelje je stanje na dan 1. siječnja 2013. godine kojim se pokazuje ostvarenje u 2012. godini. Nakon toga pokazatelji se prate i objavljuju na godišnjoj razini najkasnije do kraja veljače za proteklu godinu. U svim izvještajima prikazuju se kretanja pokazatelja od ostvarenja u 2012. godini pa nadalje. Pokazatelji će se pratiti po pojedinoj sastavnici te zbirno na razini Sveučilišta.

U slučaju izmjene ili dopune pokazatelja, pomoćnik rektora za EU projekte i inovacije dužan je nastojati održati kontinuitet pokazatelja i time smisleno pokazati pravce razvoja inovacija na Sveučilištu u Rijeci.

Pomoćnik rektora za EU projekte i inovacije i voditelj Ureda za transfer tehnologije imaju obavezu izvještavanja rektora o provedbi Inovacijske strategije najmanje svaka tri mjeseca, a na zahtjev rektora i češće.

Također, jednom godišnje o ostvarenim rezultatima primjene Inovacijske strategije izvještava se Senat Sveučilišta u Rijeci.